

**І.В. Крашеніннік**, асп. (МДПУ ім. Б. Хмельницького, Мелітополь)

## **ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПРОГРАМІСТІВ ЗА СКОРОЧЕНИМ ТЕРМІНОМ НАВЧАННЯ В УНІВЕРСИТЕТАХ**

Однією з рис сучасного суспільства є постійні зміни, які відбуваються в усіх сферах його функціонування. Вони впливають і на освіту як важливий соціальний інститут, реакцією якої на ці виклики є сучасні освітні тренди: освіта впродовж життя, відкрита освіта, індивідуальні освітні траєкторії, академічна мобільність, застосування новітніх інформаційно-комунікаційних технологій тощо. Практична реалізація цих напрямів у закладах вищої освіти (ЗВО) і впровадження відповідних форм, методів і засобів навчання є надзвичайно складною справою через протиріччя між певною консервативністю зазначеної системи і мінливістю зовнішнього оточення. У зв'язку з цим надзвичайно актуальним є завдання щодо забезпечення ефективної взаємодії між вищою освітою й іншими соціальними інститутами (сімейними, економічними, політичними, культурними тощо). Розглядаючи у цьому аспекті взаємозв'язок між закладами вищої освіти і ринком праці, зазначимо, що він має бути гнучким і демократичним: потреби і очікування роботодавців мають враховуватися у процесі оновлення змісту і форм вищої освіти так, щоб забезпечувалося оптимальне поєднання фундаментальної і практико-орієнтованої підготовки студентів. Для досягнення цього підприємства мають долучатися до співпраці з конкретними вишами.

Сфера інформаційних технологій і зокрема індустрія розробки програмного забезпечення є одним з лідерів світової і вітчизняної економіки. У зв'язку з цим існує стабільний попит на ІТ-фахівців, що засвідчується, наприклад, аналітичними звітами за даними сайту з пошуку роботи [rabota.ua](http://rabota.ua) [0]. Вимоги до компетентностей претендентів формулюються в описі вакансій і реалізуються у процесі проведення співбесід під час прийому на роботу, а також у посадових обов'язках працівників. Ці вимоги часто представляють собою перелік конкретних технологій (мов програмування, середовищ розробки, бібліотек тощо), якими має володіти кандидат. Отже, вже на цьому етапі постає проблема, пов'язана з неможливістю вивчення (або принаймні огляду) у ЗВО усього різноманіття сучасних технологій.

Підготовка майбутніх інженерів-програмістів в університетах за освітніми програмами скороченого терміну навчання і перехресного вступу є одним із засобів забезпечення потреби ринку праці в

ІТ-фахівцях з вищою освітою. У попередніх роботах нами були окреслені особливості її здійснення і визначені деякі підходи до урахування вимог роботодавців у процесі розробки цих освітніх програм [1, с. 21].

Вступники на такі програми здебільшого мають попередню освіту на рівні молодшого спеціаліста за спорідненими спеціальностями. При визначенні змісту професійно-орієнтованих дисциплін (програмування, розробка мобільних додатків та ін.) слід враховувати, що у студентів вже сформовані певні компетентності (наприклад, знання мов С++, С#, Java та ін.). У зв'язку з цим доцільно відмовитися від вивчення основ і зосередити увагу на фундаментальній (теорія алгоритмів, парадигми програмування тощо) і практичній (розробка програмних проектів, тренування практичних умінь) складових.

Велике значення для сучасного програміста мають так звані soft-skills, тобто здатність до ефективної комунікації, відповідальність, висока мотивація, ініціативність та ін. У зв'язку з цим освітні програми професійної підготовки майбутніх інженерів-програмістів зі скороченим терміном навчання повинні обов'язково включати дисципліни, зорієнтовані на їх формування (наприклад: групова динаміка і комунікації, медіаграмотність та ін.). Звичайно, в умовах обмеженого часу кількість таких курсів не перевищує одного-двох, тому необхідно приділити увагу цим питанням під час вивчення інших дисциплін.

Отже, урахування вимог ринку праці у процесі розробки змісту освітніх програм є важливим чинником забезпечення якісної ІТ-освіти, зокрема, формування у студентів готовності до ефективної побудови професійної кар'єри.

### **Список джерел інформації**

1. Осадчий В. В. Формування змісту освітніх програм підготовки майбутніх інженерів-програмістів за скороченим терміном навчання на основі аналізу ринку праці [Електронний ресурс] / В. В. Осадчий, І. В. Крашеніннік // Інформаційні технології і засоби навчання : електронне наукове фахове видання. – 2017. – Т. 58, № 2. – С. 11–25. – Режим доступу : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1637/1157>

2. Пашкина Т. Сфера технологий: сколько компании готовы платить IT-специалистам [Электронный ресурс] / Т. Пашкина. – Режим доступа : <https://thepoint.rabota.ua/sfera-tehnolohyy-skolko-kompanyy-hotovy-platyt-it-spetsyalistam/>